

Số: 872 /BC-UBND

Bình Sơn, ngày 29 tháng 12 năm 2023

BÁO CÁO

Tình hình quản lý bảo vệ khoáng sản chưa khai thác, giám sát hoạt động khai thác khoáng sản trên địa bàn huyện Bình Sơn

Kính gửi: UBND tỉnh Quảng Ngãi

Thực hiện Công văn 6239/UBND-KTN ngày 07/12/2023 của UBND tỉnh Quảng Ngãi về việc tiếp tục tăng cường công tác bảo vệ khoáng sản chưa khai thác và giám sát hoạt động khai thác khoáng sản trên địa bàn; UBND huyện kính báo cáo tình hình quản lý khoáng sản trên địa bàn huyện Bình Sơn, cụ thể như sau:

1. Công tác chỉ đạo điều hành và triển khai thực hiện việc quản lý, bảo vệ khoáng sản chưa khai thác trên địa bàn

Công tác phổ biến và triển khai phương án bảo vệ khoáng sản chưa khai thác được quy định tại Điều 18 Luật Khoáng sản năm 2010 và Điều 17 Nghị định số 158/2016/NĐ-CP ngày 29/11/2016 của Chính phủ quy định trách nhiệm của UBND cấp huyện trong việc tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về khoáng sản tại địa phương và chỉ đạo Ủy ban nhân dân xã, thị trấn thực hiện các biện pháp bảo vệ khoáng sản chưa khai thác; Theo quy định nêu trên, UBND huyện đã chỉ đạo các cơ quan, đơn vị thuộc huyện, UBND các xã tăng cường kiểm soát hoạt động khoáng sản; bảo vệ khoáng sản chưa khai thác và giám sát hoạt động khai thác khoáng sản trên địa bàn.

Công văn số 197/UBND-TNMT ngày 27/01/2023 của UBND huyện về chỉ đạo thực hiện công tác tài nguyên và môi trường trên địa bàn huyện và một số nhiệm vụ, giải pháp để đẩy mạnh quản lý tài nguyên và môi trường năm 2023;

Công văn số 1255/UBND-TNMT ngày 24/4/2023 của UBND huyện về việc tăng cường công tác quản lý nhà nước về khoáng sản trên địa bàn huyện;

Công văn số 1674/UBND-TNMT ngày 25/05/2023 của UBND huyện về việc rà soát, đề xuất bổ sung quy hoạch các vị trí bãi tập kết vật liệu cát sỏi tại địa phương;

Công văn số 2035/UBND-TNMT ngày 23/06/2023 của UBND huyện về việc theo dõi, xử lý việc vận chuyển, đổ vật liệu dư thừa tại xã Bình Thạnh;

Công văn số 2870/UBND-TNMT ngày 23/06/2023 của UBND huyện về việc theo dõi, xử lý việc vận chuyển, đổ đất đá thải tại khu vực Bình Thạnh theo phản ánh;

Thông báo kết luận số 131/TB-UBND ngày 17/4/2023 của UBND huyện tại cuộc họp nghe báo cáo về công tác khoáng sản trên địa bàn;

Thông báo kết luận số 317/TB-UBND ngày 31/8/2023 tại buổi kiểm tra thực tế về công tác khai thác khoáng sản tại các xã ven sông Trà Bông;

Tham mưu UBND huyện tổ chức họp báo công tác khoáng sản; báo cáo tình hình thực hiện quản lý bảo vệ khoáng sản trên địa bàn trong đó đề ra các nội dung, nhiệm vụ giải pháp chỉ đạo UBND các xã, thị trấn tổ chức triển khai thực hiện công tác quản lý nhà nước về khoáng sản theo Kế hoạch số 21/KH-UBND ngày 01/02/2018; Quyết định số 238/QĐ-UBND ngày 08/02/2018 của UBND huyện, thực hiện các quy định của pháp luật có liên quan; quản lý bảo vệ khoáng sản chưa khai thác, xử lý vi phạm hành chính.

UBND huyện thường xuyên tổ chức các cuộc họp để nghe các cơ quan, đơn vị báo cáo tình hình thực hiện quản lý bảo vệ khoáng sản trên địa bàn, từ đó đề ra các nội dung, nhiệm vụ giải pháp chỉ đạo UBND các xã, thị trấn tổ chức triển khai thực hiện công tác quản lý nhà nước về khoáng sản.

UBND huyện đã chỉ đạo Phòng Tài nguyên và Môi trường thực hiện rà soát các vị trí khu vực mỏ chưa đóng cửa, phục hồi môi trường để tiếp tục kiến nghị UBND tỉnh, Sở Tài nguyên và Môi trường thực hiện các giải pháp để đóng cửa, phục hồi môi trường theo quy định (Công văn 1384/UBND-TNMT ngày 04/5/2023).

2. Kết quả thực hiện:

2.1. Công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật về khoáng sản

Công tác triển khai, tuyên truyền phổ biến các văn bản pháp luật về khoáng sản được các ngành, các cấp quan tâm thường xuyên, tuyên truyền bằng nhiều hình thức như: Kết hợp với các cơ quan thông tin đại chúng đăng tải nội dung Luật Khoáng sản và Nghị định, Thông tư hướng dẫn thi hành. Tổ chức lồng ghép vào công tác thanh kiểm tra, các hội nghị, tập huấn về môi trường, đất đai cho cán bộ phòng Tài nguyên và Môi trường huyện, công chức địa chính, môi trường cấp xã nhằm quán triệt và tăng cường hiệu lực quản lý nhà nước về khoáng sản.

Qua công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật về khoáng sản, nhận thức của cán bộ, công chức, viên chức (nhất là cán bộ cấp xã) làm công tác quản lý nhà nước về khoáng sản, cũng như tổ chức, cá nhân, tham gia hoạt động trong lĩnh vực khoáng sản từng bước được nâng cao, ý thức cao trong việc bảo vệ khoáng sản chưa khai thác.

2.2. Công tác rà soát quy hoạch các mỏ khoáng sản trên địa bàn:

Theo Quyết định số 546/QĐ-UBND ngày 09/8/2017 của UBND tỉnh về việc phê duyệt quy hoạch thăm dò, khai thác và sử dụng khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường tỉnh Quảng Ngãi đến năm 2025 và định hướng đến năm 2030 và Quyết định số 190/QĐ-UBND ngày 02/4/2021; Quyết định số 820/QĐ-UBND ngày 27/7/2022 về việc phê duyệt điều chỉnh, bổ sung quy hoạch thăm dò khai thác và sử dụng khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường tỉnh Quảng Ngãi đến năm 2025 và định hướng đến năm 2030 thì trên địa bàn huyện Bình Sơn được phê duyệt quy hoạch tổng cộng có 64 vị trí quy hoạch mỏ khoáng sản (trong đó 24 mỏ đá, diện tích 293,61 ha; 29 mỏ đất, diện tích 349,42; 11 cát diện tích 57,49 ha), cụ thể:

- Theo Quyết định 546/QĐ-UBND của UBND tỉnh: quy hoạch mỏ đá làm vật liệu xây dựng thông thường có 21 mỏ, tổng diện tích 267,95 ha, với tổng trữ lượng đã thăm dò 45.916.250 m³, 11 vị trí quy hoạch mỏ cát với tổng diện tích 57,49 ha, tài nguyên dự báo 916.550 m³; 27 vị trí đất đồi làm vật liệu xây dựng thông thường với tổng diện tích quy hoạch 336,36 ha;

- Theo Quyết định 190/QĐ-UBND ngày 02/4/2021 của UBND tỉnh: điều chỉnh tăng diện tích quy hoạch mỏ đá Trì Bình, xã Bình Nguyên, vị trí 1 (BS05) lên 17ha và tăng thêm 03 mỏ đá với tổng diện tích tăng thêm 25,66 ha; bổ sung 01 mỏ đất với diện tích 7,5 ha (mỏ đất Chồi Chi, xã Bình Nguyên)

- Theo Quyết định số 820/QĐ-UBND ngày 27/7/2022 của UBND tỉnh: bổ sung thêm 01 mỏ đất với diện tích quy hoạch 5,56 ha

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của UBND tỉnh và đề nghị của Sở Xây dựng, UBND huyện cũng đã chỉ đạo cơ quan chuyên môn phối hợp cùng Sở Xây dựng, UBND các xã, các cơ quan, đơn vị có liên quan rà soát, đề xuất UBND huyện loại bỏ hoặc bổ sung thêm các điểm mỏ, vị trí tập kết vật liệu đưa vào quy hoạch khoáng sản làm VLXD thông thường để định hướng trong công tác quản lý, khai thác, chuẩn bị nguồn vật liệu xây dựng cho các dự án trên địa bàn huyện, tỉnh; đồng thời đề xuất, điều chỉnh, bổ sung hoặc loại bỏ, tích hợp vào quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất và các quy hoạch khác giai đoạn 2020 – 2025, định hướng đến năm 2030 và tầm nhìn đến 2050 nhằm giải quyết vấn đề nguồn cung cấp khoáng sản làm vật liệu xây dựng và quản lý, khai thác có hiệu quả tài nguyên (Công văn số 183/UBND-TNMT ngày 19/01/2023; Báo cáo 129/BC-UBND ngày 17/03/2023; Công văn số 1265/UBND-TNMT ngày 24/5/2023 của UBND huyện; Công văn 2204/UBND-TNMT ngày 05/7/2023; Công văn số 1674/UBND-TNMT ngày 25/05/2023).

Ngoài ra trong tháng 11, 12/2023 UBND huyện đã phối hợp cùng với Sở Xây dựng, Ban Quản lý các công trình giao thông tỉnh, các địa phương phối hợp kiểm tra các vị trí đề xuất đưa vào quy hoạch khu vực khoáng sản phục vụ cho đường Hoàng Sa – Dốc Sỏi theo chỉ đạo của UBND tỉnh.

2.3. Công tác kiểm tra, giám sát hoạt động khai thác

Đối với các mỏ cấp được cấp phép khai thác: Hiện nay trên địa bàn có 25 mỏ khoáng sản đã được UBND tỉnh cấp giấy phép, phân bố trải đều ở các địa

phương, bao gồm 14 mỏ đá, 08 mỏ đất (trong đó 04 còn trong hạn, 01 đình chỉ khai thác; 03 hết hạn giấy phép), 01 mỏ cát đồi; 01 mỏ cát biển (trúng đấu giá); 01 mỏ đất và đá.

Tham mưu và phối hợp cùng với các địa phương thực hiện các biện pháp tăng cường kiểm soát hoạt động khoáng sản trái phép cũng như bảo vệ khoáng sản chưa khai thác trên địa bàn huyện.

Trong năm 2023 đã phối hợp với các xã tổ chức kiểm tra một số vị trí khu vực khoáng sản đã được phê duyệt quy hoạch nhưng chưa cấp phép theo quyết định 546/QĐ-UBND ngày 09/8/2017 trên địa bàn xã Bình Thuận, Bình Mỹ, Bình Minh, Bình Chương, Bình Trung, Bình Thới (nay là thị trấn Châu Ổ) 13 vị trí) Qua kiểm tra các khu vực khoáng sản chưa khai thác vẫn còn giữ hiện trạng khoáng sản, chưa có dấu hiệu khai thác, và đã chỉ đạo quản lý, kiểm soát, bảo vệ tương đối tốt các khu vực khoáng sản bồi tụ đã được quy hoạch và các khu vực khoáng sản chưa được kiểm đếm.

Thực hiện rà soát các vị trí khu vực mỏ chưa đóng cửa, phục hồi môi trường để tiếp tục kiến nghị UBND tỉnh, Sở Tài nguyên và Môi trường thực hiện các giải pháp để đóng cửa, phục hồi môi trường theo quy định tại Công văn 1384/UBND-TNMT ngày 04/5/2023.

Phối hợp Sở Tài nguyên và Môi trường thanh tra, kiểm tra việc chấp hành quy định của pháp luật về khoáng sản tại mỏ đất núi Đỉnh Mẹo, thôn Diên Lộc, xã Bình Tân Phú của Công ty TNHH MTV Lê Nguyên; Mỏ đá Bình Mỹ Công ty Cổ phần khoáng sản Sài Gòn; làm việc với các đơn vị yêu cầu thực hiện nghĩa vụ tài chính.

Chỉ đạo và phối hợp cùng với các cơ quan công an tỉnh, đồn biên phòng kiểm tra, giải quyết, xử lý vi phạm hành chính đối với việc khai thác cát biển tại khu du lịch sinh thái Thiên Đàng, xã Bình Thạnh; việc vận chuyển, mua bán khoáng sản trái phép tại Khu kinh tế dung Quất, xã Bình Thuận.

Thực hiện rà soát các mỏ khai thác khoáng sản nhất là các mỏ khoáng sản đã hết hạn, kiến nghị cơ quan có thẩm quyền tiến hành cải tạo, phục hồi môi trường, đóng cửa mỏ theo quy định (Công văn 2589/UBND-TNMT ngày 06/9/2022).

Ngoài ra, UBND huyện đã chỉ đạo UBND các xã, thị trấn trên địa bàn huyện chủ động ngăn chặn hoạt động khoáng sản trái phép trên địa bàn (nhất là giai đoạn hiện nay các xã đã được bố trí lực lượng Công an chính quy có thể trinh sát, đấu tranh với các hoạt động trái phép) làm giảm đáng kể số vụ việc khai thác khoáng sản trái phép; các xã đã thực hiện nhiều giải pháp để ngăn chặn tình trạng khai thác khoáng sản đặc biệt là cát như thực hiện đổ trụ bê tông, cắm biển trên các tuyến đường chính ra bãi cát để ngăn cản xe; thực hiện rà soát, thống kê các chủ phương tiện, báo cáo và phối hợp với Công an huyện để theo dõi các phương tiện vận chuyển; cử lực lượng của xã, phối hợp cùng bộ đội Biên phòng đóng tại địa phương để thực hiện theo dõi, xử lý liên quan đến việc khai

thác, vận chuyển khoáng sản không rõ nguồn gốc; mời các chủ phương tiện nhắc nhở, cam kết... qua đó các xã đã góp phần bảo vệ và xử lý tình trạng khai thác trái phép.

Thời gian đến, UBND huyện sẽ tiếp tục chỉ đạo các địa phương, các đơn vị liên quan tiếp tục triển khai bảo vệ khoáng sản chưa khai thác và rà soát, báo cáo tình hình bảo vệ khoáng sản chưa khai thác theo quy định.

Nhìn chung, trong năm qua, công tác quản lý nhà nước và bảo vệ khoáng sản trên địa bàn đi vào nề nếp và được tăng cường; đã tập trung thực hiện phối hợp với kiểm tra, giám sát việc chấp hành pháp luật khoáng sản đối với các đơn vị góp phần ổn định tình hình, kịp thời chấn chỉnh, cơ bản đã đẩy lùi, khắc phục được tình trạng khai thác khoáng sản trái phép.

4. Tồn tại, khó khăn vướng mắc:

Bên cạnh những mặt đạt được, công tác quản lý khoáng sản vẫn còn một số tồn tại, khó khăn vướng mắc như sau:

- Hiện nay, các mỏ khoáng sản trên địa bàn đang hoạt động chủ yếu là các mỏ vật liệu xây dựng thông thường, bao gồm: mỏ đá, mỏ đất, mỏ cát. Vị trí các mỏ khoáng sản chủ yếu là các khu vực đồi núi, trong rừng trồng của người dân và dọc theo lòng sông, bờ sông. Các vị trí này thường vắng vẻ; Các phương tiện hoạt động trên sông suối, biển hoặc trên đường giao thông, các đối tượng lợi dụng cũng như thực hiện khai thác vào ngày nghỉ, ban đêm nên gây khó khăn cho công tác quản lý, xử lý, việc ngăn chặn của địa phương cũng như cơ quan chuyên môn. Nội dung này cần có lực lượng công an xử lý phương tiện giao thông, có phương tiện tuần tra, ngăn chặn.

- Đội ngũ cán bộ, công chức thực hiện không có chuyên môn, kiêm nhiệm nhiều nội dung, nhiều lĩnh vực (cấp huyện 01 cán bộ kiêm nhiệm, cấp xã đa số là công chức địa chính xây dựng) khối lượng công việc nhiều nên thời gian tập trung nghiên cứu chuyên môn cũng như tham mưu quản lý, giải quyết liên quan đến lĩnh vực khoáng sản còn nhiều hạn chế, chưa sâu sát, kịp thời.

- Kinh phí phục vụ cho công tác quản lý, bảo vệ khoáng sản của địa phương còn rất hạn chế. Chưa có cơ chế, chính sách khuyến khích, hỗ trợ cho đội ngũ lực lượng làm lĩnh vực khoáng sản, đặc biệt là trong công tác tuần tra, theo dõi, xử lý các đối tượng để bảo vệ khoáng sản vì đây cũng là một trong những vấn đề nhạy cảm, nguy hiểm. Bên cạnh đó, cán bộ chuyên môn các địa phương, đơn vị còn chưa nắm bắt quy định tài chính và còn thiếu kinh nghiệm trong việc thực hiện xây dựng dự toán, kinh phí để thực hiện.

- Tình hình thuê đất đối với các mỏ khoáng sản làm vật liệu xây dựng, đặc biệt là các dự án trong Khu kinh tế Dung Quất: hiện nay một số mỏ khoáng sản đã đi vào hoạt động, tuy nhiên theo đề án Điều chỉnh tổng thể Quy hoạch chung xây dựng Khu kinh tế Dung Quất, tỉnh Quảng Ngãi đến năm 2045 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 168/QĐ-UBND ngày 28/02/2023, một số vị trí có chức năng quy hoạch không phải là đất khoáng sản.

Do vậy khi triển khai thực hiện gia hạn hoặc xử lý các nội dung liên quan đến vấn đề đất đai như thuê đất, gia hạn thời gian khai thác sẽ gặp khó khăn về thủ tục đất đai. Đề nghị xem xét để có hướng giải quyết trong thời gian đến.

- Chưa có quy hoạch hệ thống bến bãi tập kết cát, sỏi lòng sông theo quy định tại Điều 10, Nghị định số 23/2020/NĐ-Cp ngày 24/02/2020 của Chính phủ về quản lý cát, sỏi, lòng sông và bảo vệ lòng bờ, bãi sông.

5. Kiến nghị

- Một số vị trí dự án đã thực hiện xong nhưng chưa thực hiện phục hồi môi trường đóng cửa mỏ được. Do đó, đề nghị yêu cầu các chủ mỏ phải có trách nhiệm phục hồi môi trường hoặc trích kinh phí ký quỹ để tiến hành phục hồi các khu vực mỏ.

- Trước khi tham mưu UBND tỉnh cấp giấy phép khai thác đề nghị chủ dự án phải thực hiện lập hồ sơ về đất đai trình UBND tỉnh cho thuê đất (thực hiện song song việc cấp giấy phép và Quyết định cho thuê đất).

- Đề nghị hướng dẫn cụ thể cho các địa phương để thực hiện lập, xây dựng kinh phí thực hiện công tác quản lý bảo vệ khoáng sản. Ban hành định mức, tỷ lệ % chi riêng cho công tác quản lý khoáng sản để các cơ quan, đơn vị, địa phương đầu tư tăng cường công tác kiểm tra, quản lý khoáng sản và dễ triển khai thực hiện

- Việc xử lý vi phạm hành chính, đặc biệt là tịch thu tang vật, phương tiện trong xử lý vi phạm hành chính đối với lĩnh vực khoáng sản có hướng dẫn tại nghị định xử lý vi phạm hành chính nhưng còn chung chung và tương đối khó khăn đối với các địa phương. Đề nghị cấp trên tổ chức tập huấn chuyên đề về xử lý vi phạm hành chính về khoáng sản, trong đó tập trung lập hướng dẫn quy trình cụ thể đối với việc tịch thu, xử lý tang vật, phương tiện vi phạm cho các địa phương.

- Đề xuất UBND tỉnh bố trí kinh phí phục vụ thu hồi đất, bồi thường đối với một số mỏ khoáng sản nhằm chuyển mục đích sang đất khoáng sản và tổ chức đấu giá quyền khai thác theo đúng quy định của Luật Khoáng sản và Luật Đất đai năm 2013.

UBND huyện Bình Sơn kính báo cáo một số nội dung có liên quan đến công tác quản lý bảo vệ khoáng sản trên địa bàn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Sở TN và Môi trường (b/cáo);
- TT. Huyện ủy (b/c);
- CT, PCT UBND huyện;
- Công an huyện Bình Sơn;
- Phòng Tài nguyên và Môi trường;
- UBND các xã, thị trấn;
- VP HĐND&UBND: C, PCVP, CVTNMT;
- Lưu: VT, Website.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Ung Đình Hiền

